

WICHERT, Friedrich Karl Adolf, Duits kunsthistoricus, kunstpedagoog, museumdirecteur, burgemeester (Kastell bei Mainz 22 augustus 1878 - Kampen auf Sylt 24 januari 1851).

Studeerde kunstgeschiedenis en promoveerde in 1907. Werkte een tijd te Frankfurt aan de Main aan het Städel-Institut, een kunstpedagogische instelling. In 1909 benoemd tot directeur van de Mannheimer Kunsthalle, deed het stadsbestuur van Mainz op zijn gezag belangrijke aankopen. In 1923 ging hij terug naar het Städel-Institut te Frankfurt. In 1933 noopte het nieuwe, nationaal-socialistische regime hem echter al zijn functies neer te leggen. Wichert, die met een Nederlandse getrouwd was

geweest, trok zich terug in de eenzaamheid van het Noord-Friese eiland Sylt. Na de Tweede Wereldoorlog was hij daar enige jaren (1945-'48) burgemeester van de gemeente Kampen auf Sylt.

De jaren van de Eerste Wereldoorlog bekleedde Wichert een diplomatieke functie. Hij werd naar Nederland gezonden, waar hij te 's-Gravenhage op de Duitse legatie onder de gezant Richard von Kühlmann optrad als hoofd van de Hilfsstelle, met als opdracht de vriendschappelijke gezindheid tussen Nederlanders en uitgeweken Vlamingen enerzijds en Duitsland anderzijds te peilen en zoveel mogelijk te bevorderen. Wichert, die goed Nederlands sprak, beschikte in korte tijd over vele relaties met vooraanstaande figuren uit het Nederlandse politieke en economische leven. Hij kwam in persoonlijk contact met Gerretson, Hoek, Van Panhuys, Groeninx van Zoelen, Van Vessem, Humme (hoofdredacteur van het dagblad Het Vaderland) en in september 1915 ook met Leo Picard, die toen naar Nederland was gekomen en met wie hij goed bevriend raakte. Het is waarschijnlijk dat Wichert ook een rol heeft gespeeld bij de overneming door Gerretson c.s. van De Vlaamsche Stem ten behoeve van de in Nederland verblijvende activisten. Bij een aantal conferenties van de groep rondom Dietsche Stemmen was hij aanwezig. Hij ontmoette daar behalve Leo Picard nog verscheidene andere Vlamingen, zoals Eugène Cantillon, René de Clercq, August Remouchamps en Edgard Rietjens. In hoeverre Wichert's contacten met de leiding van periodieken als Dietsche Stemmen, De Toorts en De Toekomst (geleid door Duitsgezinde professoren) mede van financiële aard zijn geweest, bleef tot dusver onopgehelderd.

Von Kühlmann's opvolger in Nederland, dr. F. Rosen, die een tegenstander van het Vlaamse activisme was, stelde echter spoedig paal en perk aan Wichert's werkzaamheden.

LITERATUUR: G. Meinecke, *Erlebtes 1862-1919* (1964); - C. Smit, *Bescheiden betreffende de buitenlandse politiek van Nederland 1848-1919*, 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën, grote serie nr. 137, 3e periode, VII *Buitenlandse Bronnen 1914-1917* (1971; vooral de nrs 14, 46, 47, 403, 404); - C. Smit, *Nederland in de Eerste Wereldoorlog*, II (1972).

LAMMERT BUNING